

den samme Løn, men de har mange Vanskeligheder ved de omstændelige Regler, der blev indført ved Loven og ved Indenrigsminister Kraghs Bekendtgørelse, der fulgte efter Loven. Hvad der sker ved Nødhjælpsarbejder er, at der enten arbejdes paa kortere Tid, eller Arbejderne skal aflevere 15 pCt. af deres Løn til Arbejdsløshedsfonden. Hele dette System er ikke godt, og det er ikke blevet synderlig praktiseret før i det sidste Aar, da det paa Grund af Tidernes Ugunst er blevet gennemført i nogen Udstrækning dels ifølge Arbejdsløshedsloven og dels ifølge Loven om Foranstaltninger til Modvirkning af Arbejdsløshed af 1. December i Fjor.

Det viser sig dog ikke at være noget godt System. Hverken Arbejdsgiverne eller Arbejderne er tilfredse dermed. Jeg har flere Eksempler paa, at saadanne Nødhjælpsarbejder vil komme til at koste mere, end hvis de var blevet udført som normalt tariffmæssigt Arbejde. Jeg har et Eksempel fra Randers, hvor et kommunalt Arbejde, udført som Nødhjælpsarbejde, vil koste 35 000 Kr. mere, end hvis det gennemføres som normalt Arbejde. Og jeg har et lignende Eksempel fra Ribe, hvor det dog drejer sig om en mindre Sum.

Jeg kan ikke forstaa det ærede Medlem Hr. Vanggaard paa anden Maade, end at han siger, at vi skal bort fra Understøttelse mere og mere og over til Arbejde, saa kan vi jo altid forhandle om, hvilke Former dette Arbejde helst skulde have. Jeg er fuldkommen enig deri, og Regeringens store Kriseværnsforslag er netop Udtryk for denne Betragtning.

Baade det ærede Medlem Hr. N. Neergaard, det ærede Medlem Hr. Vanggaard og andre har slaaet paa, at de socialpolitiske Udgifter voksede alt for stærkt, de voksede Samfundet over Hovedet, i alt Fald i en økonomisk Depressionsperiode som den, vi gennemgaar. Det er jo meget vanskeligt at sammenligne, fordi Sammenligningsgrundlaget mangler. Vi har 4 Arbejdsløshedslove, af 1907 og 1914 — og saa havde vi en Overgangslov — og af 1921 og 1924. Det er meget vanskeligt at sammenligne her, og det samme gælder Sygekasseloven og Aldersrenteloven. Jeg skal dog nævne enkelte Tal. Det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen var inde paa, det forleden, og han kom da til at nævne et enkelt urigtigt Tal, det var vistnok en Fortalelse, og jeg skal rette det. Stillingen er den, at ved den første Arbejdsløshedslov i 1907 var Maksimum for den vedtægtmæssige Hjælp 2 Kr. om Dagen. Det blev i 1921 og 1924

forhøjet til 4 Kr., men det er ikke stort ud over, hvad Priseniveauet er vokset i de omtrent 20 Aar fra 1907 til nu, maaske endda mindre, idet der jo ogsaa foregik en Prisstigning fra 1907 til Krigens Udbrud. Dette enkelte Tal viser, at Arbejderne i Realiteten ikke faar mere end for 20 Aar siden gennem deres Arbejdsløsheds-kasser, i alt Fald paa dette Punkt.

Med Hensyn til Sygekasserne er det ogsaa meget vanskeligt at drage en Sammenligning. Jeg skal dog nævne — det er særlig rettet mod det ærede Medlem Hr. N. Neergaard, der drog dette Punkt frem og nævnte nogle Tal om, at de 3 større sociale Udgifter var vokser med en 3 Millioner i de senere Aar —, at hvis man vil foretage en Sammenligning, der virkelig giver et Billede, maa det altid ske forholdsvis, i Forhold til et eller andet. For Sygekassernes Vedkommende udgjorde Statens Bidrag i 1914 45 pCt. af Medlemmernes Bidrag og 10 Aar senere, i 1924, 48 pCt. Det er altsaa i 10 Aar kun steget med 3 pCt. Medlemmerne har selv ofret mere, og i Forhold dertil er Statens Bidrag steget, men ikke væsentlig mere end Medlemmernes egen Selvhjælp. Forholdet mellem Statens Hjælp og Selvhjælpen er ikke væsentlig forrykket. Statens Udgifter til Sygekasserne udgjorde i 1914 29 pCt. af Sygekassernes samlede Indtægter, og i 1924 var det steget til 30 pCt., altsaa med en eneste Procent i disse 10 Aar. Statens Udgifter udgjorde i 1914 30 pCt. af Sygekassernes samlede Udgifter. 10 Aar senere, i 1924, er de steget til 35 pCt., altsaa ikke nogen overvældende Forhøjelse. (Af-brydelse af *Martin Hansen*). Det ærede Medlem siger, det gaar ikke i den rigtige Retning, det skulde altsaa være gaaet nedad? (*Martin Hansen*: Jeg sagde, at det gik i den rigtige Retning). Ja, det gik i den rigtige Retning, det var en jævn, men meget langsom Stigning, en virkelig ret ubetydelig Forøgelse af Statshjælpen i Forhold til Selvhjælpen. Det er det hele, der er sket i de 10 Aar, og det finder jeg er en god Udvikling; mange mener, at den burde være gaaet stærkere frem, men jeg mener dog, det er en Udvikling i den rigtige Retning, og jeg mener ikke, at vi bør standse nu og bryde af i denne Udvikling og gaa tilbage; tværtimod.

Man har jo lavet ganske fantastiske Beregninger over, hvad de socialpolitiske Love koster. I „Skatteborgeren“ og dertil indrettede Organer fabler man om 250—300 Mill. Kr. om Aaret, somme Tider siger man for Staten alene og somme Tider for Stat og Kommune tilsammen; men det er jo ganske fantastiske Tal. Da vi holdt et